

سرشناسه: قرن ۱۰ ق.
عنوان و نام پدیدآور: منظومه مجمع البحرين اسیری: مقدمه، تصحیح و تعلیقات / تالیف سیده فرحناز امامی شهرزائی.
مشخصات نشر: تهران: امید مجد، ۱۳۹۸.

مشخصات ظاہری: ۵۹۱ ص.

شماره: ۹۷۸-۹۶۴-۷۹۱۵-۹۵-۳

وضعیت فهرست نویسی: فیا

موضوع: اسیری، قرن ۱۰ ق.

موضوع: شعر فارسی - قرن ۱۰ ق.

Persian poetry- 16th century: موضوع

موضوع: شعر فارسی - قرن ۱۰ ق - تاریخ و نقد

Persian poetry- 16th century – History and criticism : موزون

شناسه افزوده: نامی شیخی، سیده فرحناز، ۱۳۴۳

رده بندی کنگر ۵۸/۵۰

رده بندی دیویی: ۴/۴۰۰

شماره کتابشناسی ملی: ۶۰۵۰۰۱

عنوان: منظومه مجمع البحرين اسیری

تصحیح و تعلیقات و مقدمہ: دکتر سیدہ فرحناز امامی

ناشر: امید مجد

نوٲٲ چاٲ: اول / زمستان ۱۳۹۸

تیراژ: یکصد جلد

چایخانه و صحافی: دیجیتالی نشاط

قیمت: چهل هزار تومان

شاہک: ۹۷۸-۹۶۴-۷۹۱۵-۹۵-۳

تلفن: ۰۲۱-۲۲۰۶۵۵۶۹

آدرس: تهران - صندوق پستی ۱۴۶۶۵-۱۵۵۸

فهرست مطالب

فصل اول: کلیات اسیر نسخته خطی منظومه مجمع البحرین اسیری.....	۱۷
بیان مساله.....	۱۹
اهمیت و ضرورت احیای منظومه.....	۲۰
اهداف احیای منظومه.....	۲۱
اهداف کلی.....	۲۱
اهداف جزئی.....	۲۱
فرضیه های احیای منظومه.....	۲۱
فرضیه های ویژه.....	۲۱
پرسشهای لازم جهت احیای منظومه.....	۲۲
پیشینه منظومه مجمع البحرین اسیری.....	۲۲
روش احیای نسخه خطی منظومه مجمع البحرین اسیری.....	۲۲
روش گردآوری اطلاعات.....	۲۲
روش تجزیه و تحلیل اطلاعات.....	۲۲
ابزار گردآوری اطلاعات.....	۲۳
محدودیتهای احیای نسخه خطی منظومه.....	۲۳
روش تصحیح.....	۲۳
علامت های اختصاری (گونه نوشت ها).....	۲۴

- ۲۷..... فصل دوم: معرفی شاعر، نسخه و رسم الخط آن
- ۲۹..... معرفی شاعر منظومه مجمع البحرین با واکاوی متن
- ۲۹..... تخلص شاعر
- ۲۹..... شیعه بودن شاعر
- ۳۰..... ارادت به شاه اسماعیل صفوی
- ۳۰..... ارادت به فرقه صوفیه نوربخشیه
- ۳۱..... ریشر منظومه در پنجاه سالگی
- ۳۱..... بیمار بودن شاعر
- ۳۱..... ختم کتاب و مرگ شاعر
- ۳۲..... آرزوی ادراک این غم
- ۳۲..... پاداش مقبولیت منظومه
- ۳۲..... نگارنده حاشیه های منظومه
- ۳۳..... فرزندان شاعر
- ۳۳..... بررسی نام شاعر مجمع البحرین
- ۳۸..... معرفی نسخه مجمع البحرین اسیری
- ۳۸..... علت نام گذاری منظومه
- ۳۹..... براعت استهلال های آغاز وقایع تاریخی منظومه
- ۴۰..... مناجات های جذاب پایان هر بخش تاریخی منظومه
- ۴۱..... تاریخ تصنیف منظومه
- ۴۱..... ویژگی های سبکی نسخه مجمع البحرین
- ۴۱..... ویژگی های زبانی
- ۴۱..... سطح آوایی
- ۴۱..... موسیقی بیرونی
- ۴۲..... موسیقی کناری
- ۴۴..... موسیقی درونی

۴۴	حذف در کلمات:
۴۴	تبدیل مصوت بلند (آ) به مصوت کوتاه (ا):
۴۴	ساکن کردن حرف متحرک:
۴۵	مشدد کردن کلماتی که در بافت آنها تشدید نیست
۴۵	حذف تشدید
۴۵	متحرک کردن حرف ساکن و اسکان حرف متحرک
۴۶	به کا بردن (ک) به جای (ه) در واژه‌های عربی
۴۷	سبک‌سازی واژه‌ها (سطح زبانی)
۴۷	کاربرد لغات عربی
۴۷	کاربرد شکل کهن واژه‌ها و تدابیرها
۴۷	کاربرد اصطلاحات عربی
۴۸	کاربرد واژه‌های ترکی و مغولی
۴۸	لغات و ترکیبات در معنی خاص
۴۸	کاربرد واژه‌های عامیانه
۴۸	کاربرد واژه‌ها و اصطلاحات نجومی
۴۹	سبک‌شناسی جمله (سطح زبانی)
۵۰	ویژگی‌های ادبی
۵۰	بیان
۵۰	تشبیه
۵۲	استعاره
۵۳	کنایه
۵۴	مجاز
۵۴	بدیع معنوی
۵۴	اغراق
۵۴	مراعات نظیر

- ۵۴..... تضاد
- ۵۵..... ایهام
- ۵۵..... تلمیح
- ۵۶..... متناقض نما (پارا دوکس)
- ۵۶..... ماده تاریخ
- ۵۶..... ملّمع
- ۵۶..... باح لفظی
- ۵۶..... تکرار
- ۵۷..... جناس
- ۵۹..... ویژگی‌های مکرر، بازتاب، اندیشهٔ ابن عربی در مجمع‌البحرین
- ۵۹..... وحدت وجود
- ۶۰..... جذبه عامل‌رهایی از کثرت و رسیدن به وحدت است
- ۶۰..... عیان‌گشتن کثرات با تجلی نور حق
- ۶۰..... وحدت، یکی شدن و دویی ندیدن است
- ۶۱..... حجاب کثرت، عامل زبان است
- ۶۱..... کشف و شهود
- ۶۲..... شوق حضور
- ۶۳..... شهود در خواب یا بیداری
- ۶۳..... رستن از حجاب، رسیدن به کشف و شهود
- ۶۴..... رازهای غیبی و طلب کشف آنها
- ۶۴..... شاهد مثال از کشف و شهود در منظومه مجمع‌البحرین
- ۶۵..... برخی ویژگی‌های زمان کشف و شهود
- ۶۶..... ارادت به حضرت محمد ص و اهل بیت (ع)
- ۶۷..... نعت حضرت محمد(ص)
- ۶۸..... تولی و تبری

۶۸.....	ارادت به حضرت علی (ع).....
۶۹.....	حضرت علی (ع) و حضرت محمد (ص) از هم جدایی ناپذیرند.....
۶۹.....	واقعه غدیر خم.....
۷۰.....	حضرت مهدی (عج).....
۷۰.....	شریعت و طریقت.....
۷۱.....	انجام واجبات و ترک محرمات.....
۷۱.....	رضا.....
۷۲.....	سهر.....
۷۲.....	خلوت.....
۷۲.....	توکل.....
۷۲.....	ابن الوقت.....
۷۳.....	صمت.....
۷۳.....	تقوی.....
۷۳.....	دوری از غجب.....
۷۴.....	حب و عشق.....
۷۵.....	جبر و اختیار.....
۷۷.....	مدح شاه اسماعیل صفوی.....
۷۷.....	ویژگی های رسم الخطی نسخه مجمع البحرین.....
۸۱.....	فصل سوم: متن کامل تصحیح شده منظومه مجمع البحرین اسیری.....
۴۹۹.....	فصل چهارم: نتیجه گیری و پیشنهادات.....
۵۰۵.....	تعلیقات.....
۵۲۳.....	فهرست واژه ها.....
۵۵۷.....	فهرست کتبایات.....
۵۶۳.....	فهرست اعلام (اشخاص).....

دیباچه

میراث فرهنگی - نسخ خطی، هویت یک ملت است که می‌تواند غلم سربلندی آن ملت را در چهار برافراشته‌سازد. پس بر محققین مبتکر طالب خودکفایی فرهنگی و ادبی است تا گنجینه‌های گنجینه‌های ادبی را بیابند و در تصحیح و تدوین آن‌ها همت‌گمارند. یکی از نسخه‌های خطی که کمتر مورد توجه و بررسی قرار گرفته، نسخه خطی مجمع‌البحرین است. نام شاعر آن ذکر نشده و تنها تعالیم که اسیری است، مشاهده می‌شود. منظومه در سال ۹۱۳ق تصنیف یافته است. مسامیر آن را می‌توان به پنج قسم تقسیم کرد: ۱- شرح تاریخ اسلام؛ زندگی نبی اکرم (ص) و لاورهای امیرالمومنین علی (ع) ۲- شرح حال شاعر ۳- براعت استهلال‌های آغاز شرح وقایع تاریخی ۴- واژگان و مضامین عرفانی ابن عربی. ۵- مناجات‌های شاعر در پایان هر بخش. این نسخه خطی از نظر بختگی زبان و اندیشه عرفانی قابل توجه است و در سیر تحول سبکی، مختصات کهنه و نو در آن مشاهده می‌شود و حلقه میانی سبک‌های عراقی و هندی است. در اراء استهلال و تصویرسازی‌های حماسی مقلد فردوسی است که از این حیث نیز شایان بررسی است. مجمع‌البحرین ۱۱۲۲۰ بیت دارد، تک نسخه ای و منحصر به فرد است و در کتابخانه مجلس، با شماره ۲۶۵۵ نگهداری می‌شود. هدف از انجام این پژوهش تصحیح این نسخه و بازنویسی آن به زبان و خط معیار است. سبک شعری منظومه در سه قلمرو زبانی، ادبی و فکری مورد بررسی قرار گرفته و سپس بازتاب اندیشه ابن عربی در منظومه آشکار گردیده است. پس از ارایه متن تصحیح شده کتاب به خط و زبان معیار، تعلیقات و فهرستی چند نیز در پایان کتاب تهیه و اضافه شده است.